

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 20 lutego 1962 r.

w sprawie komisji dyscyplinarnych dla pracowników nauki szkół wyższych oraz postępowania przed tymi komisjami.

Na podstawie art. 125 ustawy z dnia 5 listopada 1958 r. o szkołach wyższych (Dz. U. Nr 68, poz. 336) zarządza się, co następuje:

Rozdział 1.

Przepisy ogólne.

§ 1. Przepisom rozporządzenia podlegają zatrudnieni w szkole wyższej na podstawie nominacji:

- 1) pracownicy nauki,
- 2) starsi wykładowcy, wykładowcy, bibliotekarze dyplomowani, lektorzy (nauczyciele języków obcych), nauczyciele wychowania fizycznego, nauczyciele przedmiotów, zawodów i umiejętności praktycznych.

§ 2. Ilekroć w dalszych przepisach rozporządzenia jest mowa bez bliższego określenia:

- 1) o pracownikach nauki — należy przez to rozumieć również pracowników wymienionych w § 1 pkt 2,
- 2) o właściwym ministrze — należy przez to rozumieć ministra (Przewodniczącego Głównego Komitetu Kultury Fizycznej i Turystyki) sprawującego nadzór nad szkołą wyższą zatrudniającą obwinionego,
- 3) o ustawie — należy przez to rozumieć ustawę z dnia 5 listopada 1958 r. o szkołach wyższych (Dz. U. Nr 68, poz. 336).

§ 3. Jeżeli o ten sam czyn wszczęto postępowanie karne lub karno-administracyjne, komisja dyscyplinarna może zawiesić postępowanie dyscyplinarne, gdy nie da się w nim ustalić z dostateczną pewnością okoliczności faktycznych będących przedmiotem rozpoznania. Komisja dyscyplinarna może w każdej chwili podjąć zawieszone postępowanie.

§ 4. 1. Jeżeli obwiniony opuścił swe dotychczasowe miejsce zamieszkania, a nowego adresu nie można ustalić,

przewodniczący komisji dyscyplinarnej ustanawia dla obwinionego obrońcę z urzędu.

2. W razie śmierci obwinionego toczące się postępowanie dyscyplinarne podlega umorzeniu; na żądanie jednak małżonka, krewnego w linii prostej, brata lub siostry, zgłoszone w ciągu dwóch miesięcy od dnia zgonu obwinionego, postanowienie o umorzeniu traci moc i postępowanie dyscyplinarne prowadzi się nadal przy udziale ustanowionego przez jedną z wymienionych osób obrońcy z wyboru albo ustanowionego przez przewodniczącego komisji dyscyplinarnej obrońcy z urzędu.

Rozdział 2.

Komisje dyscyplinarne.

§ 5. Do orzekania w sprawach dyscyplinarnych pracowników nauki powołane są:

- 1) komisje dyscyplinarne dla pracowników nauki utworzone w każdej szkole wyższej, zwane dalej „komisjami dyscyplinarnymi w szkole wyższej”,
- 2) Wyższa Komisja Dyscyplinarna dla pracowników nauki przy Ministrze Szkolnictwa Wyższego, zwana dalej „Wyższą Komisją Dyscyplinarną”.

§ 6. 1. Członków komisji dyscyplinarnej w każdej szkole wyższej wybiera senat spośród zatrudnionych w szkole na podstawie nominacji samodzielnych pracowników nauki, adiunktów oraz osób zrównanych stosownie do art. 132 ust. 3 ustawy z docentami.

2. Liczbę członków komisji dyscyplinarnej ustala senat, który wyznacza również przewodniczącego komisji oraz jego zastępców spośród osób wybranych członkami komisji.

§ 7. 1. Członków Wyższej Komisji Dyscyplinarnej w liczbie 20 osób powołuje Minister Szkolnictwa Wyższego spośród przedstawionych przez Radę Główną Szkolnictwa Wyższego samodzielnych pracowników nauki szkół wyższych. Przewodniczącego Wyższej Komisji Dyscyplinarnej oraz jego zastępców wyznacza Minister Szkolnictwa Wyższego spośród członków tej komisji.

2. Czynności, o których mowa w ust. 1, Minister Szkolnictwa Wyższego wykonuje w porozumieniu z innymi ministrami (Przewodniczącym Głównego Komitetu Kultury Fizycznej i Turystyki), sprawującymi nadzór nad szkołami wyższymi.

§ 8. Można być członkiem tylko jednej komisji dyscyplinarnej. Przyjęcie mandatu członka komisji oraz funkcji przewodniczącego lub zastępcy przewodniczącego komisji jest służbowym obowiązkiem pracownika szkoły wyższej.

§ 9. 1. Kadencja komisji dyscyplinarnej w szkole wyższej i Wyższej Komisji Dyscyplinarnej trwa trzy lata. Początkiem kadencji jest dzień 1 października.

2. Przewodniczący, ich zastępcy oraz pozostali członkowie komisji dyscyplinarnej mogą być odwołani w czasie trwania kadencji w trybie określonym w § 6 lub w § 7.

3. Skład komisji dyscyplinarnej może być uzupełniony w czasie trwania kadencji w trybie określonym w § 6 lub w § 7; mandat nowego członka wygasa z upływem kadencji.

4. W razie niemożności pełnienia obowiązków przez przewodniczącego komisji uprawnienia przysługujące mu z mocy niniejszego rozporządzenia służą zastępcy, którego wyznaczył przewodniczący, a w braku takiego wyznaczenia — najstarszemu wiekiem zastępcy.

§ 10. 1. Członek komisji dyscyplinarnej nie może pełnić obowiązków członka komisji, jeżeli przeciwko niemu toczy się postępowanie karne lub dyscyplinarne, a gdy postępowanie zakończy się ukaraniem — traci mandat członka komisji.

2. Członek komisji dyscyplinarnej w szkole wyższej traci mandat, jeżeli przestanie być pracownikiem nauki danej szkoły lub zostanie powołany do Wyższej Komisji Dyscyplinarnej. Członek Wyższej Komisji Dyscyplinarnej traci mandat, jeżeli przestanie być pracownikiem nauki szkoły wyższej.

§ 11. Komisja dyscyplinarna w szkole wyższej wydaje postanowienia o wszczęciu lub odmowie wszczęcia postępowania dyscyplinarnego oraz rozpoznaje w pierwszej instancji sprawy dyscyplinarne przeciwko pracownikom nauki danej szkoły wyższej, z wyjątkiem pracowników nauki, których sprawy dyscyplinarne podlegają w pierwszej instancji właściwości Wyższej Komisji Dyscyplinarnej.

§ 12. 1. Wyższa Komisja Dyscyplinarna działając jako pierwsza instancja wydaje postanowienia o wszczęciu lub odmowie wszczęcia postępowania dyscyplinarnego oraz rozpoznaje sprawy dyscyplinarne przeciwko rektorom, prorektorom i przewodniczącym komisji dyscyplinarnej, a także przeciwko innym samodzielny pracownikom nauki, przekazane do jej właściwości na mocy § 51.

2. Wyższa Komisja Dyscyplinarna działając jako instancja odwoławcza rozpoznaje zażalenia i odwołania od postanowień i orzeczeń wydanych w pierwszej instancji.

§ 13. 1. Komisja dyscyplinarne wydają postanowienia o wszczęciu lub odmowie wszczęcia postępowania dyscyplinarnego oraz rozpoznają sprawy dyscyplinarne w pierwszej instancji w składzie trzech członków wyznaczonych przez przewodniczącego komisji. Przewodniczącym składu orzekającego jest przewodniczący komisji lub jeden z jego zastępców.

2. Wyższa Komisja Dyscyplinarna działając jako pierwsza instancja orzeka w składzie trzyosobowym, a jako in-

stancja odwoławcza — w składzie pięcioosobowym. Członków składu orzekającego wyznacza przewodniczący Wyższej Komisji Dyscyplinarnej. Członkami pięcioosobowego składu orzekającego nie mogą być osoby, które rozpoznawały sprawę w pierwszej instancji. Przewodniczącym pięcioosobowego składu orzekającego jest przewodniczący Wyższej Komisji Dyscyplinarnej lub jeden z jego zastępców.

3. W sprawie dyscyplinarnej samodzielnego pracownika nauki mogą należeć do składu orzekającego tylko samodzielnicy pracownicy nauki.

4. W sprawie dyscyplinarnej pomocniczego pracownika nauki lub osoby zrównanej z nim stosownie do art. 132 ust. 3 ustawy w zakresie odpowiedzialności dyscyplinarnej — do składu orzekającego komisji dyscyplinarnej w szkole wyższej powinien wchodzić co najmniej jeden adiunkt.

Rozdział 3.

Rzecznicy dyscyplinarni.

§ 14. 1. Rzecznika dyscyplinarnego dla pracowników nauki w szkole wyższej, zwanego dalej „rzecznikiem dyscyplinarnym w szkole wyższej”, oraz jednego lub dwóch jego zastępców powołuje rektor na okres kadencji komisji dyscyplinarnej spośród samodzielnych pracowników nauki zatrudnionych w danej szkole na podstawie nominacji.

2. Przyjęcie funkcji rzecznika dyscyplinarnego i jego zastępcy jest służbowym obowiązkiem pracownika szkoły wyższej.

3. W sprawie nie zakończony przez ustępującą komisję rektor może w uzasadnionych przypadkach powierzyć rzecznikowi z poprzedniej kadencji pełnienie funkcji nadal aż do zakończenia sprawy.

4. W uzasadnionych przypadkach rektor może odwołać rzecznika dyscyplinarnego w okresie kadencji.

5. Do rzecznika dyscyplinarnego w szkole wyższej stosuje się odpowiednio przepisy § 10.

§ 15. 1. Do obowiązków rzecznika dyscyplinarnego w szkole wyższej należy:

- 1) prowadzenie postępowania wyjaśniającego,
- 2) składanie komisji dyscyplinarnej wniosków o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego,
- 3) uczestniczenie w posiedzeniach i w rozprawach dyscyplinarnych,
- 4) składanie wniosków o umorzenie postępowania dyscyplinarnego,
- 5) popieranie oskarżenia przed komisją dyscyplinarną oraz
- 6) wnoszenie zażaleń i odwołań od postanowień i orzeczeń komisji dyscyplinarnej w szkole wyższej do Wyższej Komisji Dyscyplinarnej jako instancji odwoławczej.

2. Rzecznik dyscyplinarny jest związany poleceniami rektora lub właściwego ministra.

§ 16. 1. Rzecznika dyscyplinarnego dla pracowników nauki przy Wyższej Komisji Dyscyplinarnej i jego zastępców powołuje spośród samodzielnych pracowników nauki szkół wyższych na okres kadencji komisji Minister Szkolnictwa Wyższego w porozumieniu z innymi ministrami (Przewodniczącym Głównego Komitetu Kultury Fizycznej i Turystyki) sprawującymi nadzór nad szkołami wyższymi.

2. Rzecznik dyscyplinarny przy Wyższej Komisji Dyscyplinarnej jest związany poleceniami ministra właściwego ze względu na szkołę zatrudniającą obwinionego.

3. W uzasadnionych przypadkach Minister Szkolnictwa Wyższego może odwołać rzecznika dyscyplinarnego przy Wyższej Komisji Dyscyplinarnej w trybie określonym w ust. 1.

4. Do rzecznika dyscyplinarnego przy Wyższej Komisji Dyscyplinarnej stosuje się odpowiednio przepisy § 10 i § 14 ust. 2—3.

§ 17. 1. Rzecznik dyscyplinarny przy Wyższej Komisji Dyscyplinarnej wykonuje czynności określone w § 15 ust. 1 w sprawach rozpoznawanych przez Wyższą Komisję Dyscyplinarną.

2. W uzasadnionych przypadkach Minister Szkolnictwa Wyższego może powierzyć rzecznikowi dyscyplinarnemu w szkole wyższej pełnienie w określonej sprawie funkcji rzecznika dyscyplinarnego przy Wyższej Komisji Dyscyplinarnej zamiast lub obok rzecznika powołanego przy tej Komisji.

3. Jeżeli obwiniony jest pracownikiem szkoły wyższej nadzorowanej przez innego ministra, Minister Szkolnictwa Wyższego podejmuje decyzję, o której mowa w ust. 2, w porozumieniu z tym ministrem.

§ 18. Organy szkół wyższych, pracownicy tych szkół oraz studenci obowiązani są udzielać rzecznikom dyscyplinarnym wszelkich informacji i wyjaśnień związanych z postępowaniem dyscyplinarnym.

Rozdział 4.

Postępowanie wyjaśniające.

§ 19. 1. Rektor szkoły wyższej po otrzymaniu wiadomości o naruszeniu przez pracownika nauki jego obowiązków lub o uchybieniu przez niego godności pracownika nauki zleca rzecznikowi dyscyplinarnemu szkoły wyższej przeprowadzenie postępowania wyjaśniającego.

2. W przypadku otrzymania wiadomości o przewinieniu zarzucanym prorektorowi lub przewodniczącemu komisji dyscyplinarnej, rektor zawiadamia właściwego ministra.

3. W toku postępowania wyjaśniającego rzecznik dyscyplinarny może przesłuchiwać obwinionego, świadków i biegłych, jak również przeprowadzać wszelkie inne dowody konieczne do całkowitego wyjaśnienia sprawy w trybie i pod rygorem przewidzianymi w kodeksie postępowania administracyjnego.

4. Obwinionemu należy już w toku postępowania wyjaśniającego umożliwić złożenie wszystkich wyjaśnień, które zdaniem jego mogą mieć znaczenie dla sprawy, a po zakończeniu tego postępowania zapoznać obwinionego z treścią zebranych dowodów i umożliwić mu złożenie ustnie lub na piśmie dodatkowych wyjaśnień. Obwiniony ma prawo zgłosić wniosek o przesłuchanie w toku postępowania wyjaśniającego wskazanych przez niego osób w charakterze świadków.

5. Odmowa złożenia wyjaśnień przez obwinionego nie wstrzymuje biegu postępowania.

6. W sprawach przeciwko rektorom, prorektorom lub przewodniczącym komisji dyscyplinarnej rozpoznawanym przez Wyższą Komisję Dyscyplinarną uprawnienia rektora określone w ust. 1 przysługują właściwemu ministrowi. Czynności rzecznika dyscyplinarnego szkoły wyższej określone w ust. 1 i 3 wykonuje w stosunku do osób, o których mowa w ust. 6, rzecznik dyscyplinarny przy Wyższej Komisji Dyscyplinarnej. Jednakże w uzasadnionych przypadkach Minister Szkolnictwa Wyższego może powierzyć czynności te w całości lub w części rzecznikowi dyscyplinarnemu w szkole wyższej zatrudniającej obwinionego. Przepis § 17 ust. 3 stosuje się odpowiednio.

§ 20. 1. Jeżeli wyniki postępowania wyjaśniającego wskazują na zasadność wysuniętych zarzutów, rzecznik dyscyplinarny składa komisji dyscyplinarnej wniosek o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego i ukaranie obwinionego.

2. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, powinien zawierać:

- 1) tytuł, stopień naukowy, imię i nazwisko i inne dane osobowe obwinionego,
- 2) dokładne określenie zarzucanego przewinienia ze wskazaniem czasu i miejsca jego popełnienia,

3) wykaz zawierający imiona i nazwiska oraz adresy świadków, którzy mają być wezwani na rozprawę dyscyplinarną, jak również wyliczenie innych dowodów; do wykazu może być dołączony wniosek o zaniechanie wezwania i odczytanie na rozprawie zeznań świadków przesłuchanych w toku postępowania wyjaśniającego,

4) proponowany rodzaj i wymiar kary dyscyplinarnej,

5) uzasadnienie oparte na wynikach postępowania wyjaśniającego.

3. Jeżeli wyniki postępowania wyjaśniającego nie potwierdzą wysuniętych zarzutów albo okaże się, że istnieją okoliczności, o których mowa w art. 122 ust. 1 ustawy lub w § 4 ust. 2 niniejszego rozporządzenia — rzecznik przedstawia sprawę rektorowi z wnioskiem o niewszczywanie postępowania dyscyplinarnego. Decyzję rektora przesyła się obwinionemu. Przepis § 19 ust. 6 stosuje się odpowiednio.

Rozdział 5.

Postępowanie dyscyplinarne.

§ 21. 1. Po złożeniu przez rzecznika dyscyplinarnego wniosku o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego i ukaranie obwinionego przewodniczący komisji dyscyplinarnej wyznacza trzyosobowy skład orzekający komisji (§ 13 ust. 1).

2. Skład orzekający rozpoznaje wniosek o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego na posiedzeniu niejawnym, które powinno się odbyć najpóźniej w ciągu 14 dni od złożenia wniosku.

3. Na posiedzeniu niejawnym skład orzekający może wydać postanowienie o:

- 1) wszczęciu postępowania dyscyplinarnego i wyznaczeniu jednocześnie terminu rozprawy,
- 2) odmowie wszczęcia postępowania dyscyplinarnego,
- 3) odroczeniu rozpoznania wniosku do czasu uzupełnienia przez rzecznika dyscyplinarnego postępowania wyjaśniającego.

4. Odpisy wydanych na posiedzeniu niejawnym postanowień doręcza się rzecznikowi i obwinionemu.

5. Od postanowienia odmawiającego wszczęcia postępowania dyscyplinarnego przysługuje rzecznikowi dyscyplinarnemu prawo wniesienia zażalenia do Wyższej Komisji Dyscyplinarnej, działającej jako instancja odwoławcza.

6. Na postanowienie o wszczęciu postępowania nie służy zażalenie.

7. Obwinionemu doręcza się wraz z odpisem postanowienia komisji o wszczęciu postępowania dyscyplinarnego odpis wniosku rzecznika o wszczęciu postępowania i ukaranie.

§ 22. 1. Zażalenie rzecznika dyscyplinarnego na postanowienie odmawiające wszczęcia postępowania dyscyplinarnego rozpoznaje na posiedzeniu niejawnym Wyższa Komisja Dyscyplinarna jako instancja odwoławcza. Posiedzenie niejawne powinno odbyć się najpóźniej w ciągu 14 dni od dnia złożenia zażalenia.

2. W razie uwzględnienia zażalenia skład orzekający Wyższej Komisji Dyscyplinarnej wydaje postanowienie o wszczęciu postępowania dyscyplinarnego i przekazuje akta sprawy przewodniczącemu komisji dyscyplinarnej właściwej do rozpoznania sprawy w pierwszej instancji celem wyznaczenia nowego składu orzekającego i terminu rozprawy. Członkami składu orzekającego nie mogą być członkowie komisji dyscyplinarnej, którzy brali udział w wydaniu uchylonego postanowienia. Przepisy § 21 ust. 4, 6 i 7 stosuje się odpowiednio.

3. Postanowienie składu orzekającego Wyższej Komisji Dyscyplinarnej, wydane w instancji odwoławczej, zatwierdzające żaskarżone postanowienie o odmowie wszczęcia postę-

powania dyscyplinarnego jest ostateczne i nie służy na nie zażalenie. Przepis § 21 ust. 4 stosuje się odpowiednio.

§ 23. 1. Po wydaniu przez komisję dyscyplinarną postanowienia o wszczęciu postępowania dyscyplinarnego rzecznik dyscyplinarny i obwiniony mogą zgłaszać do komisji wnioski o dopuszczenie nowych dowodów. Wnioski powinny być uwzględnione, jeżeli okoliczności, dla których stwierdzenia dowody miałyby być powołane, mogą mieć istotny wpływ na treść orzeczenia. Skład orzekający może zarządzić wezwanie świadków i biegłych oraz sprowadzenie dowodów nie wskazanych we wnioskach.

2. Skład orzekający nie może nie uwzględnić wniosku obwinionego o wezwanie na rozprawę świadka, co do którego rzecznik dyscyplinarny wnosil o odczytanie jego zeznań zamiast wzywania na rozprawę.

3. Wnioski, o których mowa w ust. 1, powinny być zgłoszone przed upływem trzech dni od dnia doręczenia wezwania na rozprawę.

§ 24. 1. O terminie rozprawy przewodniczący składu orzekającego zawiadamia na piśmie właściwego ministra, rektora, rzecznika dyscyplinarnego, a ponadto wzywa na rozprawę:

- 1) obwinionego,
- 2) jego obrońcę, jeśli już został ustanowiony,
- 3) świadków i biegłych.

2. Obwinionemu doręcza się wraz z wezwaniem:

- 1) listę członków składu orzekającego,
- 2) pouczenie o przysługujących mu uprawnieniach i skutkach niestawienia na rozprawę.

3. Termin rozprawy powinien być tak wyznaczony, aby między doręczeniem wezwania obwinionemu na rozprawę a dniem rozprawy upłynęło co najmniej 7 dni. W razie niezachowania tego terminu obwiniony lub jego obrońca może zażądać odroczenia rozprawy.

4. Po wydaniu postanowienia o wszczęciu postępowania dyscyplinarnego obwiniony i jego obrońca mogą przeglądać akta sprawy i sporządzać wypisy i notatki. Przewodniczący składu orzekającego może odmówić wglądu do akt w ciągu ostatnich trzech dni przed rozprawą.

§ 25. 1. Rzecznik dyscyplinarny, obwiniony lub jego obrońca mają prawo zgłoszenia do przewodniczącego komisji dyscyplinarnej żądania wyłączenia członka składu orzekającego, jeżeli między obwinionym a członkiem składu orzekającego zachodzą stosunki tego rodzaju, że mogą wzbudzać wątpliwość co do bezstronności członka składu orzekającego. Wniosek taki rozpoznaje skład orzekający na posiedzeniu niejawnym przed rozprawą. Wniosek należy uwzględnić, jeżeli przytoczone przez obwinionego okoliczności zostaną uprawdopodobnione i uzasadniają wyłączenie członka składu orzekającego.

2. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, powinien być zgłoszony przed upływem trzech dni od dnia doręczenia wezwania na rozprawę.

§ 26. 1. Obwiniony ma prawo w postępowaniu przed komisją dyscyplinarną przybrać sobie obrońcę spośród pracowników nauki.

2. Przewodniczący składu orzekającego może, na wniosek obwinionego lub gdy zachodzi uzasadniona wątpliwość co do poczytalności obwinionego, wyznaczyć obrońcę z urzędu spośród pracowników nauki, przy czym obrońcą nie może być członek komisji, przed którą sprawa się toczy. Wyznaczenie obrońcy powinno nastąpić nie później niż na 7 dni przed terminem rozprawy. Pracownik nauki wyznaczony w charakterze obrońcy z urzędu może odmówić podjęcia się obony tylko z ważnych powodów.

3. Obrońca obowiązany jest zachować w tajemnicy wszystko, o czym się dowie z tytułu wykonywania czynności obrońcy.

§ 27. 1. Rozprawa dyscyplinarna jest jawna tylko dla pracowników nauki danej szkoły wyższej, przedstawicieli organizacji politycznych i społecznych działających w szkole oraz przedstawicieli właściwego ministra. Komisja dyscyplinarna może zezwolić osobie pokrzywdzonej na obecność na rozprawie.

2. W uzasadnionych przypadkach przewodniczący składu orzekającego może uchylić lub ograniczyć jawność rozprawy albo jej części.

3. W razie wyłączenia jawności rozprawy na rozprawie mogą być obecni rektor, dziekan lub delegowane przez nich osoby, przedstawiciele właściwego ministra, przedstawiciel właściwego dla obwinionego związku zawodowego, przedstawiciel organizacji politycznej działającej na terenie szkoły oraz dwie wskazane przez obwinionego osoby spośród pracowników nauki.

§ 28. 1. Rozprawą kieruje przewodniczący składu orzekającego.

2. Rozprawa rozpoczyna się od sprawdzenia obecności wezwanych osób; świadków usuwa się do osobnego pokoju, po czym odczytuje się wniosek o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego i o ukaranie. Następnie przesłuchuje się obwinionego, świadków i biegłych oraz przeprowadza inne dowody.

3. Nie usprawiedliwione niestawienie na rozprawę obwinionego, któremu wezwanie doręczono we właściwym terminie, nie stanowi przeszkody do rozpoznania sprawy. Przewodniczący może w takim przypadku ustanowić obrońcę z urzędu, jeżeli nie jest ustanowiony obrońca z wyboru.

4. W razie uznania niestawienia obwinionego na rozprawę za usprawiedliwione — skład orzekający odracza rozprawę, ustalając nowy jej termin.

5. Wzywianie i przesłuchiwanie świadków i biegłych na rozprawę odbywa się w trybie i pod rygorem przewidzianymi w kodeksie postępowania administracyjnego.

6. W razie niestawienia świadka lub biegłego, którego przesłuchanie jest niezbędne, rozprawę odracza się.

7. W razie niemożności stawienia się świadków lub złożenia przez nich zeznań odmiennej treści na rozprawie — odczytuje się ich zeznania w części lub całości z akt postępowania wyjaśniającego.

8. Przed przystąpieniem do przesłuchania świadka lub biegłego przewodniczący uprzedza go o odpowiedzialności karnej za fałszywe zeznania; świadków przesłuchuje się osobno na sali rozpraw.

9. Obwiniony, jego obrońca i rzecznik dyscyplinarny mają prawo zadawać pytania świadkom i biegłym oraz wypowiadać się co do każdego zeznania świadka, opinii biegłego lub innego dowodu.

10. Jeżeli wyjaśnienia obwinionego, który na rozprawie przyznaje się do winy, nie budzą wątpliwości, skład orzekający za zgodą rzecznika dyscyplinarnego i obwinionego może nie przeprowadzać postępowania dowodowego lub przeprowadzić je tylko częściowo.

11. Po zakończeniu postępowania dowodowego przewodniczący składu orzekającego udziela głosu rzecznikowi dyscyplinarnemu oraz obrońcy i obwinionemu, przy czym obwinionemu służy zawsze głos ostatni.

§ 29. Jeżeli na rozprawie okaże się, że zachodzą istotne braki w materiale zebranym w czasie postępowania wyjaśniającego, których na rozprawie uzupełnić nie można, skład orzekający wydaje postanowienie o uzupełnieniu przez rzecznika dyscyplinarnego tego postępowania, wskazując zarazem, w jakim kierunku powinno być ono uzupełnione.

§ 30. Rozprawa może być przerwana z ważnych powodów na czas nie dłuższy niż 21 dni. Jeżeli po wznowieniu rozprawy skład orzekający uległ zmianie, rozprawę prowadzi się od początku.

§ 31. 1. Z przebiegu rozprawy sporządza się protokół, który powinien zawierać zwięźle podane treści wyjaśnień obwinionego, zeznań świadków i innych wyników postępowania dowodowego oraz przytoczenie wniosków i innych oświadczeń rzecznika i obrońcy, jak również postanowienie składu orzekającego.

2. Protokół podpisują przewodniczący składu orzekającego i protokolant.

§ 32. 1. Po wysłuchaniu głosów stron skład orzekający przystępuje niezwłocznie do narady nad orzeczeniem.

2. Narada i głosowanie są tajne. Prócz członków składu orzekającego może być przy nich obecny tylko protokolant.

3. Narada i głosowanie odbywają się osobno co do winy i osobno co do kary. Przewodniczący zespołu orzekającego głosuje ostatni.

§ 33. 1. Postanowienia składu orzekającego zapadają zwykłą większością głosów.

2. Głosy członków składu orzekającego wstrzymujących się od głosowania liczą się na korzyść obwinionego.

3. Jeżeli przy głosowaniu co do kary zdania członków składu orzekającego tak się podzielią, że na żadną z proponowanych kar nie przypadnie większość głosów, zdanie najmniej przychylnie dla obwinionego przyłącza się do zdania najbardziej doń zbliżonego.

4. Przegłosowany członek składu orzekającego ma prawo złożyć na piśmie uzasadnienie swego odrębnego zdania.

§ 34. 1. Skład orzekający orzeka na mocy przekonania opartego na ocenie całokształtu dowodów ujawnionych w toku rozprawy.

2. Skład orzekający wydaje na rozprawie:

- 1) orzeczenie skazujące, mocą którego uznaje obwinionego winnym popełnienia zarzucanego mu czynu w całej rozciągłości lub częściowo i wymierza jedną z kar dyscyplinarnych wymienionych w art. 115 ustawy albo
- 2) orzeczenie umiawniające, w którym uwalnia obwinionego od postawionych mu zarzutów, lub też
- 3) orzeczenie umarzające sprawę, jeżeli skład orzekający dojdzie do wniosku, że czyn popełniony przez obwinionego nie kwalifikuje się jako przewinienie dyscyplinarne, lub gdy okaże się, że zachodzą okoliczności przewidziane w art. 122 ust. 1 ustawy lub w § 4 ust. 2 rozporządzenia, albo gdy rzecznik dyscyplinarny przed odczytaniem na rozprawie wniosku o wszczęcie postępowania i ukaranie obwinionego złoży oświadczenie, że nie popiera oskarżenia.

3. Przy wymiarze kary bierze się pod uwagę stopień winy, doniosłość społeczna i skutki czynu oraz postawę moralną i obywatelską obwinionego, a także zachowanie się jego przed i po przewinieniu.

4. Jeżeli obwiniony dopuścił się kilku przewinień, wymierza się jedną karę za wszystkie czyny łącznie.

§ 35. 1. Orzeczenie dyscyplinarne powinno być sporządzone na piśmie i zawierać:

- 1) nazwę komisji oraz datę rozpoznania sprawy i wydania orzeczenia,
- 2) tytuły i stopnie naukowe oraz imiona i nazwiska członków składu orzekającego, rzecznika i protokolanta,
- 3) tytuł i stopień naukowy, imię i nazwisko, stanowisko służbowe, miejsce i datę urodzenia obwinionego oraz tytuł i stopień naukowy oraz imię i nazwisko obrońcy,
- 4) dokładne określenie czynu zarzucanego obwinionemu,
- 5) sentencję orzeczenia,
- 6) uzasadnienie.

2. Uzasadnienie orzeczenia powinno zawierać ustalenie jego podstawy faktycznej przez wskazanie, jakie fakty skład orzekający uważa za udowodnione lub nie udowodnione, na jakich w tym względzie oparł się dowodach i dlaczego nie dał wiary dowodom przeciwnym.

3. Orzeczenie wraz z uzasadnieniem podpisują wszyscy członkowie składu orzekającego.

§ 36. 1. Orzeczenie powinno być ogłoszone publicznie wraz z uzasadnieniem bezpośrednio po naradzie.

2. W uzasadnionych przypadkach ogłoszenie orzeczenia może być odroczone, jednakże najwyżej na 7 dni, przy czym dzień i godzina ogłoszenia powinny być podane na rozprawie.

3. Po ogłoszeniu orzeczenia przewodniczący składu orzekającego poucza obwinionego o trybie i terminie wniesienia odwołania.

4. Orzeczenie komisji dyscyplinarnej doręcza się wraz z uzasadnieniem w odpisach właściwemu ministrowi, rektorowi, rzecznikowi dyscyplinarnemu i obwinionemu.

§ 37. 1. Rzecznikowi dyscyplinarnemu i obwinionemu, któremu wymierzono karę dyscyplinarną, służy prawo wniesienia odwołania od orzeczenia kończącego postępowanie w komisji dyscyplinarnej w szkole wyższej lub w Wyższej Komisji Dyscyplinarnej rozpatrującej sprawę w pierwszej instancji — do Wyższej Komisji Dyscyplinarnej, działającej jako instancja odwoławcza. Złożenie odwołania zawiesza wykonanie orzeczenia.

2. Odwołanie wraz z uzasadnieniem i odpisami dla stron wnosi się za pośrednictwem komisji dyscyplinarnej, która wydała orzeczenie, w ciągu 14 dni od dnia doręczenia orzeczenia wraz z uzasadnieniem.

3. Odwołanie może być cofnięte najpóźniej przed rozpoczęciem rozprawy odwoławczej. Cofnięcie odwołania pociąga za sobą unieważnienie się orzeczenia komisji dyscyplinarnej pierwszej instancji.

§ 38. 1. Przewodniczący Wyższej Komisji Dyscyplinarnej po stwierdzeniu, że odwołanie zostało wniesione w przepisany terminie, wyznacza dla danej sprawy skład orzekający i kieruje sprawę na posiedzenie niejawne tego zespołu.

2. Skład orzekający Wyższej Komisji Dyscyplinarnej na posiedzeniu niejawnym po wysłuchaniu wniosku rzecznika dyscyplinarnego przy Wyższej Komisji Dyscyplinarnej rozstrzyga o konieczności wezwania świadków lub dopuszczenia innych dowodów wskazanych w odwołaniu. Przepis § 23 ust. 1 stosuje się odpowiednio.

§ 39. 1. Przewodniczący Wyższej Komisji Dyscyplinarnej odrzuca odwołanie w razie wniesienia go po upływie terminu przewidzianego w § 37 ust. 2 lub przez osobą nieuprawnioną.

2. Przewodniczący Wyższej Komisji Dyscyplinarnej może przywrócić obwinionemu uchybiony termin na jego wniosek, jeżeli obwiniony uprawdopodobni, że uchybienie nastąpiło wskutek nie zawinionej przezeń przeszkody.

3. Wniosek o przywrócenie terminu składa się wraz z odwołaniem za pośrednictwem komisji dyscyplinarnej, która wydała zaskarżone orzeczenie, w ciągu 14 dni od daty ustania przeszkody.

4. W razie przywrócenia terminu stosuje się odpowiednio przepisy § 38.

§ 40. Przewodniczący składu orzekającego Wyższej Komisji Dyscyplinarnej po wydaniu postanowienia zapadłego na posiedzeniu niejawnym (§ 38) wyznacza termin rozprawy odwoławczej, która powinna odbyć się w okresie nie przekraczającym 21 dni od daty złożenia odwołania. Przepisy § 24—27 i 28 ust. 3—7 stosuje się odpowiednio.

§ 41. 1. Rozprawę odwoławczą rozpoczyna ustne sprawozdanie, w którym członek składu orzekającego Wyższej Komisji Dyscyplinarnej wyznaczony jako sprawozdawca przedstawia przebieg dotychczasowego postępowania dyscyplinarnego, treść zaskarżonego orzeczenia, przytoczone w odwołaniu zarzuty oraz okoliczności faktyczne sprawy, jak również zawiadania strony o postanowieniu składu orzekającego w przedmiocie dopuszczenia dowodów.

2. Rzecznik dyscyplinarny, obwiniony i obrońca mogą składać wyjaśnienia, oświadczenia i wnioski ustnie lub na piśmie.

3. Przed zakończeniem rozprawy odwoławczej przewodniczący składu orzekającego udziela głosu rzecznikowi dyscyplinarnemu, obwinionemu i obrońcy, przy czym pierwszy głos służy stronie, która wniosła odwołanie.

4. Przepisy § 28 ust. 1, 2, 7, 8 i 9, §§ 29—33 i § 34 ust. 1 stosuje się odpowiednio.

§ 42. 1. Wyższa Komisja Dyscyplinarna działając jako Instancja odwoławcza zatwierdza orzeczenie komisji dyscyplinarnej wydane w pierwszej instancji lub uchyla je i sama orzeka o winie i karze. Przepisy § 34 ust. 2—4, § 35 i § 36 ust. 1, 2 i 4 stosuje się odpowiednio.

2. Wyższa Komisja Dyscyplinarna może podwyższyć orzeczoną karę jedynie wówczas, jeżeli orzeczenie zostało zaskarżone przez rzecznika dyscyplinarnego.

Rozdział 6.

Zawieszenie obwinionego w czynnościach służbowych.

§ 43. 1. O zawieszeniu w czynnościach służbowych pracownika nauki, wobec którego złożono wniosek o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego (art. 123 ustawy), jak również o niewyrażeniu przez senat zgody na zawieszenie — rektor bezzwłocznie zawiadamia właściwego ministra.

2. Decyzje rektora o zawieszeniu w czynnościach podlegają zaskarżeniu do właściwego ministra. Wniesienie zażalenia nie wstrzymuje wykonania decyzji.

3. Zawieszenie w czynnościach powinno być uchylone bezzwłocznie, gdy ustaną okoliczności, które je uzasadniały. O uchyleniu zawieszenia orzeka organ, który je zarządził.

§ 44. 1. Rektor lub właściwy minister, zawieszając pracownika w czynnościach służbowych, może ograniczyć uposażenie zasadnicze oraz dodatek specjalny, dodatek za wysługę lat i dodatek za stopień naukowy obwinionego pracownika najwyżej do połowy, poczynając od dnia pierwszego miesiąca następującego po zawieszeniu.

2. W okresie zawieszenia nie wypłaca się dodatku za kierownictwo i dodatku za pracę w warunkach szkodliwych dla zdrowia.

3. Jeżeli postępowanie dyscyplinarne zostało umorzone lub jeżeli zapadło orzeczenie niewinniające lub skazujące na jedną z kar wymienionych w art. 115 pkt 1—3 ustawy, zatrzymaną część uposażenia, o której mowa w ust. 1, wypłaca się obwinionemu po zakończeniu postępowania dyscyplinarnego. W przypadku wydania orzeczenia niewinniającego wypłaca się obwinionemu również wstrzymane dodatki, o których mowa w ust. 2, za okres nie dłuższy jednak niż trzy miesiące.

4. Przeciwko decyzji rektora zmniejszającej uposażenie pracownika nauki można wnieść zażalenie do właściwego ministra w ciągu 5 dni od dnia doręczenia decyzji; zażalenie nie wstrzymuje wykonania decyzji.

5. W razie uchylenia decyzji o zawieszeniu w czynnościach służbowych połączonym z ograniczeniem uposażenia w okresie zawieszenia — wstrzymane uposażenie powinno być niezwłocznie wypłacone obwinionemu.

Rozdział 7.

Wykonywanie kar dyscyplinarnych.

§ 45. 1. Orzeczenie Wyższej Komisji Dyscyplinarnej kończące postępowanie w instancji odwoławczej oraz nie zaskarżone w terminie orzeczenie komisji dyscyplinarnej wydane w pierwszej instancji jest prawomocne.

2. Właściwy minister i rektor wydają zarządzenia związane z wykonaniem prawomocnego orzeczenia dyscyplinarnego.

3. O karze dyscyplinarnego zwolnienia lub wydalenia ze służby rektor (właściwy minister) zawiadamia wszystkie szkoły wyższe po uprawomocnieniu się orzeczenia skazującego. Jeżeli obwiniony był samodzielnym lub pomocniczym pracownikiem nauki — zawiadamia się także Polską Akademię Nauk i resorty, w których działają placówki naukowo-badawcze.

4. Prawomocne orzeczenie komisji dyscyplinarnej wolno podawać do wiadomości publicznej jedynie za zgodą właściwego ministra.

5. Kary dyscyplinarne wpisuje się do akt osobowych ukaranego.

Rozdział 8.

Zatarcie kar dyscyplinarnych.

§ 46. 1. Skazanie na kary dyscyplinarne upomnienia i nagany podlega zatarcu, przy czym skazanie na karę upomnienia po upływie dwóch lat, a skazanie na karę nagany — po upływie trzech lat od dnia uprawomocnienia się orzeczenia.

2. Jeżeli przed upływem okresu wymaganego dla zatarcia skazania zapadło inne orzeczenie skazujące — zatarcie poprzedniego skazania może nastąpić łącznie z zatarciem skazania ostatnio orzeczonego.

3. Zatarcie skazania zarządza na wniosek ukaranego lub rzecznika dyscyplinarnego komisja dyscyplinarna, która ostatnio orzekała w sprawie.

4. Zatarcie skazania powoduje uznanie pracownika nauki za nie karanego i usunięcie wpisania orzeczenia skazującego z akt osobowych.

§ 47. 1. Skazanie na karę dyscyplinarną nagany z pozbawieniem prawa zajmowania określonych stanowisk może być zatarte po trzech latach, jeżeli pozbawienie tego prawa orzeczono na okres do jednego roku, oraz po pięciu latach, jeżeli pozbawienie tego prawa orzeczono na okres dłuższy niż jeden rok. Okresy te liczy się od dnia uprawomocnienia się orzeczenia.

2. Skazanie na karę dyscyplinarnego zwolnienia ze służby lub na karę wydalenia ze służby może być zatarte po upływie dziesięciu lat od dnia uprawomocnienia się orzeczenia.

3. O zatarcu skazania decyduje na wniosek ukaranego lub rzecznika dyscyplinarnego komisja dyscyplinarna, która ostatnia orzekała w sprawie.

4. Przepisy § 46 ust. 2 i 4 stosuje się odpowiednio.

Rozdział 9.

Wznowienie postępowania dyscyplinarnego.

§ 48. 1. Wznowienie postępowania dyscyplinarnego zakończonych prawomocnym orzeczeniem może nastąpić, gdy się okaże, że wydanie orzeczenia nastąpiło wskutek fałszywego zeznania świadka lub biegłego, sfalszowania dokumentu albo przekupstwa lub gdy po wydaniu orzeczenia ujawnią się nowe fakty lub dowody mogące mieć istotny wpływ na treść wydanego orzeczenia.

2. Wniosek o wznowienie postępowania dyscyplinarnego mogą składać: obwiniony, obrońca, rzecznik dyscyplinarny, a po śmierci obwinionego lub w czasie jego choroby umysłowej — jego małżonek, krewny w linii prostej, brat lub siostra.

3. Wznowienie postępowania dyscyplinarnego na niekorzyść obwinionego nie jest dopuszczalne w razie jego śmierci lub przedawnienia ścigania (art. 122 ust. 1 ustawy).

4. Wniosek o wznowienie postępowania dyscyplinarnego należy wnieść w ciągu 30 dni od dnia, w którym obwiniony lub osoby wymienione w ust. 2 dowiedziały się o przyczynie uzasadniającej wznowienie.

§ 49. 1. Wniosek o wznowienie postępowania dyscyplinarnego wnosi się do tej komisji dyscyplinarnej, która wydała prawomocne orzeczenie. Wniosek rozpatruje wyznaczony przez przewodniczącego komisji trzyosobowy skład orzekający na posiedzeniu niejawnym. W razie potrzeby skład orzekający może przed rozpatrzeniem wniosku zlecić rzecznikowi dyscyplinarnemu sprawdzenie wskazanych we wniosku okoliczności. Postanowienie w sprawie wznowienia postępowania dyscyplinarnego doręcza się wraz z uzasadnieniem osobom wymienionym w § 48 ust. 2.

2. Na postanowienie w sprawie wznowienia postępowania służy zażalenie do Wyższej Komisji Dyscyplinarnej działającej jako instancja odwoławcza w ciągu 14 dni od dnia doręczenia postanowienia. Zażalenie nie służy, jeżeli postanowienie w sprawie wznowienia postępowania wydała Wyższa Komisja Dyscyplinarna działając jako instancja odwoławcza.

3. Wyższa Komisja Dyscyplinarna rozpatruje zażalenie na posiedzeniu niejawnym w pięcioosobowym składzie orzekającym. Postanowienie Wyższej Komisji Dyscyplinarnej jest ostateczne.

§ 50. 1. Po uprawomocnieniu się postanowienia o wznowieniu postępowania dyscyplinarnego komisja dyscyplinarna, która wydała postanowienie, uchyla poprzednie orzeczenie i przekazuje sprawę przewodniczącemu komisji dyscyplinarnej właściwej do rozpoznania sprawy w pierwszej instancji celem ponownego przeprowadzenia postępowania dyscyplinarnego.

2. Wznowione postępowanie toczy się według zasad ogólnych. Jeżeli wznowione postępowanie toczy się po śmierci obwinionego lub jeżeli obwiniony jest umyślowo chory, przewodniczący komisji dyscyplinarnej wyznacza obrońcę z urzędu, chyba że wnioskodawca sam ustanowił obrońcę.

3. Orzeczenie wydane w postępowaniu wznowionym na korzyść obwinionego nie może wymierzać kary surowszej od tej, jaka była orzeczona w uchylonym orzeczeniu.

Rozdział 10.

Przepisy przejściowe i końcowe.

§ 51. W szkołach wyższych, w których liczba samodzielnych pracowników nauki zatrudnionych w szkole na podstawie nominacji nie przekracza 12 osób, do wydawania postanowień i orzeczeń w sprawach przeciwko samodzielnym pracownikom nauki właściwa jest w pierwszej instancji Wyższa Komisja Dyscyplinarna w składzie trzyosobowym.

§ 52. 1. Obsługę komisji dyscyplinarnej w szkole wyższej wykonują pracownicy danej szkoły, wyznaczeni przez rektora.

2. Obsługę Wyższej Komisji Dyscyplinarnej wykonuje Sekretariat Wyższej Komisji Dyscyplinarnej powołany przez Ministra Szkolnictwa Wyższego.

§ 53. Wydatki związane z działalnością komisji dyscyplinarnej w szkole wyższej pokrywane są z budżetu szkoły, a wydatki związane z działalnością Wyższej Komisji Dyscyplinarnej — z budżetu Ministerstwa Szkolnictwa Wyższego.

§ 54. Sprawy, w których w dniu wejścia w życie rozporządzenia postępowanie przed komisjami dyscyplinarnymi pierwszej instancji nie zostało zakończone, prowadzi się nadal według przepisów dotychczasowych aż do zakończenia postępowania w tej instancji. Poczynając od wniesienia odwołania postępowanie w tych sprawach prowadzi się według przepisów niniejszego rozporządzenia.

§ 55. Wykonanie rozporządzenia porucza się Ministrowi Szkolnictwa Wyższego oraz innym zainteresowanym ministrom.

§ 56. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezes Rady Ministrów: J. Cyrankiewicz